

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové, Mgr. Daniely Zemanové, Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci **žalobkyně: nezl. L. K.**, zast. zákonnou zástupkyní matkou Ly. KR., zast. Mgr. Alexandrem Vaškevičem, advokátem se sídlem Františkánská 7, Plzeň, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 12. 2010, č. j. OAM-320/ZA-11-HA03-2010, ve věci mezinárodní ochrany, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 5. 2011, č. j. 61 Az 13/2010 – 16,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení v záhlaví specifikovaného usnesení Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), kterým byla dle ustanovení § 37 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), odmítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 12. 2010, č. j. OAM-320/ZA-11-HA03-2010. Žalobou napadeným správním rozhodnutím žalovaný rozhodl o tom, že mezinárodní ochrana dle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), se stěžovatelce neuděluje.

Ve věcech mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud nejprve v souladu s ustanovením § 104a s. ř. s. zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým

významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), v němž vyložil neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. Znaky tohoto pojmu jsou naplněny v případě „rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu“. Podle citovaného rozhodnutí je tedy kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přípustná v následujících typových případech:

1. Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*
2. Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.
3. Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.
4. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.*

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:

- a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.
- b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

Kasační stížnost není dle Nejvyššího správního soudu přijatelná.

Stěžovatelka v kasační stížnosti uvedla, že jí usnesení, jímž měla být vyzvána k odstranění vad podání, ze dne 15. 3. 2011 nebylo nikdy doručeno, a proto na něj ani nemohla reagovat. Krajský soud v odůvodnění napadeného usnesení současně neuvedl, kdy jí měla být tato výzva doručena a kdy jí měla marně uplynout lhůta k odstranění vad, a proto je usnesení krajského soudu v této části nejasné, neúplné a nepřezkoumatelné.

Dále je stěžovatelka názoru, že výzva k odstranění vad podání nebyla ze strany krajského soudu na místě, neboť stěžovatelkou podaná žaloba netrpí

vytýkanými vadami a stěžovatelka si rovněž není vědoma toho, že by nebyla podepsána. Proto je přesvědčena, že krajským soudem bylo hrubým způsobem porušeno její právo na soudní ochranu zakotvené v čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

Z důvodu procesní opatrnosti pro případ, že by kasační soud neaplikoval ustanovení § 32 zákona o azylu, žádá stěžovatelka o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve smyslu ustanovení § 107 s. ř. s.

Ze shora uvedených důvodů stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný využil svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti. Popírá její oprávněnost a domnívá se, že jak jeho rozhodnutí, tak i usnesení krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Stěžovatelka přes výzvu krajského soudu neodstranila vady žaloby, a proto bylo na místě takovou žalobu odmítnout.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem žalovaný navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud nespatřuje ve skutečnostech namítaných stěžovatelkou v kasační stížnosti přesah jejich vlastních zájmů, a to v mezích vytyčených výše citovaným usnesením prvního senátu zdejšího soudu.

Stěžovatelka se domáhá zrušení napadeného usnesení krajského soudu z důvodu namítané nedůvodnosti a nedoručení výzvy k odstranění vad podání a nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud k námitce, že výzvy dle ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. nebylo v daném případě vůbec třeba, uvádí, že ze soudního spisu lze ověřit, že žaloba skutečně nebyla zákonnou zástupkyní stěžovatelky podepsána. Nebylo tak učiněno ani po výzvě krajského soudu, kterou se dne 8. 2. 2011 pokusil zákonné zástupkyni stěžovatelky doručit. Dle ustanovení § 37 odst. 3 s. ř. s. je přitom podpis povinnou náležitostí každého podání, proto je zřejmé, že výzva dle ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. byla v daném případě ze strany krajského soudu na místě.

Žaloba byla koncipována poměrně obecně, krajský soud proto vyzval stěžovatelku, aby tvrzená porušení právních předpisů konkretizovala. V odůvodnění výzvy dle ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. ze dne 15. 3. 2011 krajský soud uvedl, že *žalobní body jsou uvedeny ve zcela nekonkrétní a všeobecné poloze*. S tím lze dle Nejvyššího správního soudu souhlasit pouze částečně. Skutečností je, že stěžovatelka namítala bez dalšího porušení celé řady právních předpisů, přičemž úroveň těchto námitek v žádném případě nesplňuje požadavky kladené zákonem a judikaturou na řádně uplatněné žalobní body.

Jak však lze ze žaloby ověřit, předešla krajskému soudu projednatelné námitky týkající se posouzení důvodů pro udělení mezinárodní ochrany dle ustanovení § 14a zákona o azylu. V této souvislosti uvedla, že se žalovaný v rozhodnutí vůbec nezabýval hroící existencí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu, tento jeho postup byl nezákonný, neboť k tomuto je povinen v každém případě. Žalovaný tak neučinil, neprovedl žádné šetření ani si nevyžádal žádné podklady. Odkázala přitom na čl. 4 odst. 3 písm. c) směrnice Rady 2004/83/ES (kvalifikační směrnice).

V souladu s judikaturou rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, konkrétně jeho rozhodnutím ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 – 78, publikovaným pod č. 2162/2011 Sb. NSS, však dle názoru kasačního soudu je takové tvrzení pro jeho zhodnocení jako řádně uplatněný žalobní bod dostačující. Je z něj totiž zcela zřejmé, že stěžovatelka tvrdí, že se správní orgán nezabýval ve svém rozhodnutí otázkami mezinárodní ochrany dle § 14a zákona o azylu, ačkoliv k tomu byl povinen.

S ohledem na shora uvedené nelze tvrdit, že žaloba neobsahovala žádné žalobní body a byla proto bez doplnění neprojednatelná, nicméně již samotná absence podpisu opravňovala krajský soud přistoupit k vydání usnesení, jímž byla stěžovatelka vyzvána k odstranění vad podání. Námitka, že výzva nebyla v daném případě na místě, je proto nedůvodná. Skutečnost, že určený rozsah k doplnění byl ze strany krajského soudu vymezen širěji, než bylo nezbytně nutné, sám o sobě nemůže způsobit nezákonnost takové výzvy jako celku.

Dále stěžovatelka namítá, že jí usnesení č. j. 61 Az 13/2010 – 11 ze dne 15. 3. 2011 nebylo doručeno. Ani tato námitka není důvodná. Nejvyšší správní soud ze soudního spisu ověřil, že v žalobě uvedla jak stěžovatelka, tak i její zákonná zástupkyně, jako adresu pobytu Pobytové středisko Havířov. Toto středisko bylo rovněž místem hlášeného pobytu stěžovatelky ve smyslu § 77 zákona o azylu. Žádnou jinou adresu zákonná zástupkyně stěžovatelky krajskému soudu nesdělila. Stěžovatelce, resp. její zákonné zástupkyni byla proto výzva krajským soudem doručována do Pobytového střediska Havířov, kde jí rovněž byly zanechávány výzvy k převzetí zásilky. Skutečnost, že výzva k odstranění vad podání nebyla zákonnou zástupkyní vyzvednuta a byla doručena fikcí 10. dnem ode dne doručení, tedy dnem 4. 4. 2011, od něhož začala běžet měsíční lhůta k doplnění podání, nemůže mít na zákonnost jejího doručování vliv. Je totiž na stěžovatelce, potažmo její zákonné zástupkyni, aby si jako iniciátor soudního přezkumu rozhodnutí žalovaného o mezinárodní ochraně střežila svá práva, tedy byla kontaktní a aktivně se zajímala o doručovanou poštu na jí uvedenou adresu, případně soudu sdělila, kam si přeje, aby jí bylo doručováno (viz § 46a o. s. ř.). Pokud stěžovatelka, resp. její zákonná zástupkyně byla v tomto směru vzhledem ke krajskému soudu nečinná,

nelze pak namítat, že jí výzva nebyla nikdy doručena (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2004, č. j. 2 Azs 258/2004 – 40).

Nejvyšší správní soud současně ověřil, že ze strany krajského soudu byly dodrženy veškeré zákonné předpoklady pro to, aby mohla být výzva na základě fikce považována dnem 4. 4. 2011 za účinně doručenu. Z předloženého soudního spisu navíc neplyne, že by krajský soud měl mít za to, že nelze zjistit místo pobytu stěžovatelky a postupovat podle § 33 zákona o azylu.

Stěžovatelka navíc ani v kasační stížnosti nenabídla Nejvyššímu správnímu soudu žádné relevantní tvrzení, proč by mělo být doručování výzvy krajským soudem nezákonné a tedy i důvodem pro zrušení napadeného usnesení. Prostá námitka, že jí nebylo doručeno, a proto na něj nemohla reagovat, tak nemůže ve shora uvedených souvislostech obstát.

Nad rámec shora uvedeného lze rovněž podotknout, že z evidence žadatelů o mezinárodní ochranu vedené žalovaným lze ověřit přítomnost stěžovatelky dne 4. 4. 2011, tedy v době, kdy mohla být zásilka převzata, v Pobytovém středisku Havířov.

Lze tak shrnout, že žaloba v souzené věci vykazovala vady, pro které bylo nutno vyzvat stěžovatelku, resp. její zákonnou zástupkyni k jejich odstranění, tato výzva byla prostřednictvím fikce řádně doručena, na výzvu nebylo ve stanovené lhůtě reagováno, a proto byl krajský soud povinen v souladu jak se zákonnou úpravou v ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s., tak i judikaturou zdejšího soudu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2004, č. j. 2 Azs 258/2004 – 40) žalobu usnesením odmítnout.

Ve vztahu k obsahu napadeného usnesení krajského soudu namítá stěžovatelka jeho nepřezkoumatelnost, nejasnost a neúplnost, tedy vady obecně pojmenovávané jako nepřezkoumatelnost rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Tu spatřuje v tom, že neobsahuje údaje o tom, kdy měla být výzva k odstranění vad podání zákonné zástupkyni stěžovatelky doručena, zda lhůta k odstranění vad uplynula marně a kdy. Dle Nejvyššího správního soudu není napadené usnesení krajského soudu nepřezkoumatelné, nejasné ani neúplné.

Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je vadou tak závažnou, že se jí Nejvyšší správní soud musí zabývat i tehdy, pokud by to stěžovatelka nenamítala, tedy z úřední povinnosti (*ex officio*). Je-li rozhodnutí nepřezkoumatelné, lze jen stěží uvažovat o jeho přezkumu kasačním soudem, což ostatně vyplývá již z lingvistické stránky věci, kdy nepřezkoumatelné rozhodnutí prostě nelze věcně přezkoumat.

V této souvislosti je proto nutné alespoň v krátkosti poznamenat, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí může nastat z důvodu jeho nesrozumitelnosti

nebo nedostatku důvodů rozhodnutí. To prakticky znamená např. situaci, kdy by se krajský soud nevypořádal vůbec či alespoň dostatečně s uplatněnými žalobními body, neprovedl by navržené důkazy a ani by řádně nevyložil, proč tak neučinil (tzv. opomenutý důkaz), z rozhodnutí by nebyly seznatelné jeho nosné důvody (ratio decidendi) anebo by tyto důvody neměly oporu ve výsledcích provedeného řízení. Nic takového však Nejvyšší správní soud v projednávané věci nezjistil. Naopak z odůvodnění napadeného usnesení je jednoznačně seznatelná vzájemná souvislost jednotlivých úvah, na základě kterých dospěl krajský soud k závěru o nutnosti odmítnutí žaloby. Krajský soud zcela jasně uvedl, že stěžovatelka ani přes výzvu soudu neodstranila vady podání, pro tento nedostatek nebylo možno v řízení o žalobě pokračovat, a proto krajský soud přistoupil v souladu s ustanovením § 37 odst. 5 s. ř. s. k odmítnutí žaloby. K otázce nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu blíže srov. konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudek ze dne 4. 12. 2003, sp. zn. 2 Azs 47/2003, publikovaný pod č. 244/2004 Sb. NSS, rozsudek ze dne 18. 10. 2005, sp. zn. 1 Afs 135/2004, publikovaný pod č. 787/2006 Sb. NSS, či rozsudek ze dne 14. 7. 2005, sp. zn. 2 Afs 24/2005, publikovaný pod č. 689/2005 Sb. NSS.

V uvedených souvislostech je zřejmé, že namítaný důvod, tj. neuvedení konkrétních dat, nemůže způsobovat natolik závažnou vadu rozhodnutí, jako je nepřezkoumatelnost. Stěžejní pro věc je, že všechny skutečnosti, na základě kterých dospěl krajský soud k odmítnutí žaloby, jsou řádně založeny v soudním spise, v němž je lze ověřit.

Nejvyšší správní soud rovněž nerozhodoval o odkladném účinku, neboť tím je kasační stížnost proti rozhodnutí krajského soudu o žalobě proti rozhodnutí žalovaného vybavena dle ustanovení § 32 odst. 5 zákona o azylu *ex lege*.

Nejvyšší správní soud tak vyhodnotil, že v případě napadeného usnesení nebylo shledáno žádné zásadní pochybení ze strany krajského soudu, který se svým postupem neodchyluje od výše uvedené konstantní judikatury. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, a proto ji ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. listopadu 2011

JUDr. Radan Malík
předseda senátu